

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100931

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-09-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Юлія Євгеніївна

2. Kovtun Yuliia Ye.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-08-2022

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.052.035

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 82.13

Тема дисертації:

1. Оптимізація взаємовідносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування в процесі децентралізації.
2. Optimization of the relationship between public authorities and local governments in the process of decentralization.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене вирішенню актуального завдання науки публічного управління – обґрунтуванню інструментів оптимізації взаємовідносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування в процесі децентралізації та їх практичного впровадження. Здійснений теоретико-методологічний аналіз концепту оптимізація у політико-управлінському дискурсі, дозволив розкрити сутність оптимізації у діяльності органів публічної влади як однієї із форм узгодженої взаємодії державно-управлінських структур, яка має на меті забезпечити ефективність реалізації відповідних організаційних функцій. Доведено, саме завдяки оптимізаційній ролі відбувається певна циклічність у розвитку організаційної структури та прискорюється її функціональна модернізація. А це в свою чергу призводить до організаційно-функціональної стабільності системи публічного управління. Розкрито стан та особливості наукового дослідження проблематики оптимізації взаємовідносин органів державної влади та органів

місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади в Україні. Встановлено, що концептуалізація даної проблематики у фаховій літературі відбувається з позицій наукового пошуку оптимальної для українських реалій моделі територіальної організації публічної влади, який ведеться у декількох контекстах: теоретико-методологічному обґрунтуванні процесів децентралізації та аналізу їх оптимальних моделей; аналізу зарубіжного досвіду трансформації оптимальної моделі взаємовідносин органів публічної влади на місцевому рівні на засадах децентралізації владних повноважень; оцінки вітчизняного досвіду оптимізації системи виконавчої влади в рамках реалізації адміністративних реформ; моделювання реформи місцевого самоврядування і реформи адміністративно-територіального устрою. У дисертаційній роботі також вивчено специфіку українського досвіду становлення та реформування політико-адміністративної системи на регіональному рівні. Доведено, що формування інституціонального поля діяльності з побудови моделі публічного управління, заснованої на принципах децентралізації, субсідіарності, характеризувалося в українських реаліях відсутністю системного підходу до даної проблематики на урядовому рівні. Визначені та обґрунтовані перспективні напрями оптимізації взаємовідносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування з огляду на триваючі процеси децентралізації влади в українській державі. Як такі розглядаються: удосконалення інституціональної основи децентралізації владних повноважень органів публічної влади; посилення ролі органів місцевого самоврядування з метою їх більшої дієздатності. Утворення власних виконавчих комітетів обласних і районних рад з одночасним наданням органам місцевого самоврядування реальних повноважень; – унесення відповідних змін до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» і «Про місцеві державні адміністрації»; – одночасне запровадження бюджету місцевого самоврядування з бюджетами області та району. Останні мають входити до складу Державного бюджету. Формування бюджетів місцевого самоврядування повинно здійснюватися за рахунок власної дохідної бази, напрямами бюджетної політики має стати децентралізація загальнодержавних податків і збільшення частки місцевих податків у бюджетах на місцях. Обґрунтовано доцільність прийняття окремого, базового закону «Про делегування органам місцевого самоврядування окремих повноважень органів виконавчої влади». Такий закон має визначити мету, умови, способи і порядок делегування окремих повноважень органів влади; окреслити предмет делегування та перелік тих повноважень, які не підлягають делегуванню органам місцевого самоврядування; закріпити систему делегованих законом повноважень; суб'єктний склад; строки, на які делегуються повноваження, встановити порядок передачі фінансових, матеріальних ресурсів для здійснення делегованих повноважень; форми державного контролю; відповідальність за неналежне виконання делегованих повноважень, неналежне матеріально-фінансове забезпечення повноважень тощо. Доведено, що серед напрямів вдосконалення правової основи здійснення делегованих повноважень необхідно виокремити впровадження практики укладання адміністративних договорів при застосуванні договірного способу делегування повноважень. Встановлено, що договір набув усіх рис особливого універсального засобу управлінської діяльності. В адміністративному договорі, державний орган виконавчої влади виступає носієм державно-владних повноважень, за допомогою яких реалізує властиві йому управлінські функції, і договір у силу цього має риси, які свідчать про неможливість віднесення його до звичних цивільно-правових договорів. Сфера застосування адміністративного договору розглянута у співвідношенні зі сферою застосування акта управління і сферою здійснення державного управління в цілому. Докладно проаналізовані варіанти співвідношення договору й адміністративного акта, котрі як засоби реалізації державної виконавчої влади рівноправні.

2. The dissertation research is devoted to the solution of the actual task of the science of public administration – substantiation of the tools for optimizing the relationship between public authorities and local governments in the process of decentralization and their practical implementation. Theoretical and methodological analysis of the concept of optimization in political and managerial discourse, revealed the essence of optimization in the activities of public authorities as a form of coordinated interaction of government agencies, which aims to ensure the effectiveness of relevant organizational functions. It is proved that due to the optimization role there is a certain cyclical development of the organizational structure and accelerates its functional modernization. And this in turn leads to organizational and functional stability of the public administration system. The state and features of

scientific research on the problems of optimizing the relationship between public authorities and local governments in the context of decentralization of power in Ukraine are revealed. It is established that the conceptualization of this issue in the professional literature is from the standpoint of scientific search for optimal for Ukrainian realities model of territorial organization of public power, which is conducted in several contexts: theoretical and methodological justification of decentralization processes and analysis of their optimal models; analysis of foreign experience in the transformation of the optimal model of relations between public authorities at the local level on the basis of decentralization of power; assessments of domestic experience in optimizing the executive branch in the implementation of administrative reforms; modeling the reform of local self-government and the reform of the administrative-territorial system. The dissertation also studies the specifics of the Ukrainian experience of formation and reform of the political and administrative system at the regional level. Perspective directions of optimization of relations between state authorities and local self-government bodies have been identified and substantiated, taking into account the ongoing processes of decentralization of power in the Ukrainian state. The following are considered as such: improvement of the institutional basis for decentralization of power of public authorities; strengthening the role of local governments in order to increase their capacity. Establishment of own executive committees of regional and district councils with simultaneous granting of real powers to local self-government bodies; - making appropriate amendments to the laws of Ukraine "On local self-government in Ukraine" and "On local state administrations"; - simultaneous introduction of the local government budget with the budgets of the region and district. The latter should be part of the State Budget. The formation of local government budgets should be carried out at the expense of its own revenue base, the direction of budget policy should be the decentralization of national taxes and increase the share of local taxes in local budgets. The expediency of adopting a separate, basic law "On Delegation of Certain Powers of Executive Bodies to Local Self-Government Bodies" has been substantiated. Such a law should determine the purpose, conditions, methods and procedure for delegating certain powers to the authorities; outline the subject of delegation and the list of those powers that are not subject to delegation to local governments; to consolidate the system of powers delegated by law; subjective composition; the terms for which the powers are delegated, to establish the procedure for the transfer of financial and material resources for the exercise of delegated powers; forms of state control; responsibility for improper performance of delegated powers, improper material and financial support of powers, etc. It is proved that among the directions of improving the legal basis for the exercise of delegated powers it is necessary to single out the introduction of the practice of concluding administrative agreements when applying the contractual method of delegation of powers. It is established that the agreement has acquired all the features of a special universal means of management. In an administrative contract, the state executive body acts as the bearer of state power, through which it implements its inherent administrative functions, and the contract therefore has features that indicate the impossibility of classifying it as a customary civil contract. The scope of the administrative agreement is considered in relation to the scope of the act of government and the scope of public administration in general. Variants of the relationship between the contract and the administrative act, which are equal as a means of exercising state executive power, are analyzed in detail.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саханенко Сергей Єгоровіч
2. Sakhanienko Sierhieï Ye.

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мануїлова Катерина Віталіївна
2. Manuilova Kateryna V.

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куц Юрій Олексійович
2. Kuts Yuriy Oleksiyovych

Кваліфікація: д.держ.упр., 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Микола Петрович
2. Popov Mykola P.

Кваліфікація: к. держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ровинська Катерина Ігорівна
2. Rovynska Kateryna I.

Кваліфікація: к. держ.упр., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Колісніченко Наталя Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Колісніченко Наталя Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.